Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 1, 1986 No. 21. VOL. XCIII.

ЩАДНИЦЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЖЕРТВУЄ 10,000 ДОЛ. НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

У щадниці (сидять, зліва): І. Білик, д-р С. Ворох, Н. Шиприкевич; (стоять, зліва): І. Шуст, В. Баранецький, І. Хамуляк, Б. Робак, І. Скіра, проф. М. Лабунька і Д. Кордуба.

Філядельфія (ІЯХ). — Тут у власному новому з модерними устаткуваннями будинку Дирекція Української Щадниці прийняла в середу, 15-го січня представників Ділового Комітету Тисячоліття Хрищення Руси-України, —, Гарвардський Проєкт в особах: д-ра Степана Вороха, голови інж. Дамяна Кордуби секретаря мгра Володимира Баранецького, Богдана Робака, проф. Мирослава Лабуньки та мгра Івана Хамуляка. Дирекцію Української Щадниці репрезентували: мгр Марта Шиприкевич, президент, Іванна Білик, скарбник, інж. Іван Скіра, д-р Олександер Білик та Ігор Шуст. Присутнім був теж проф. Олекса Біланюк.

Д-р С. Ворох показав російські публікації-книги в англійській, німецькій і російській мовах, в яких України „не було і немає", а вся історія тисячоліття християнської України є історією Росії. Д-р Ворох сказав, що Гарвардський Проєкт є подуманий як одна з протидій проти фальшивого представлення історії.

„Я знав доволі про Гарвардський Проєкт, але після сьогоднішньої презентації бачу виразно його велич і ми мусимо вміти його зреалізувати", — сказав д-р Олександер Білик.

Іванна Білик, як скарбник щадниці, вручила приготованого чека на 10,000 дол. д-рові Ворохові, як дар щадниці на здійснення цього проєкту.

Слід відмітити, що всі члени Ділового Комітету подивляли приміщення й організацію Щадниці, як одну із зразкових українських фінансових установ, які не лише мають модерний будинок і влаштування, але й молодих фахівців, що вміють такі установи вести.

В. ФЕДОРЧУКА ЗВІЛЬНИЛИ З ПОСТУ МІНІСТРА

Москва. — В суботу, 25-го січня, совєтська телевізія й орган комуністичної партії „Правда" подали до відома, що звільнили з посту міністра внутрішніх справ СССР Віталія Федорчука, перед тим шефа всесоюзного КҐБ.

Про нове призначення Федорчука нічого не сказано, тому не знати, чи йому призначили коротати свій вік на пенсії — йому 67 років, — на якомусь однак важному пості, чи на незначній посаді. В повідомленні „Правди" сказано про „відхід Федорчука до іншої праці", а на пості шефа МВД його замінює родовитий москаль Алєксандер Власов.

Це чергова зміна, яку в партії і в уряді перевів Горбачов, який навіть для „замилення очей" не тримає „малоросів" близько вершка партійної й урядової драбини і заводить повну москалізацію керівних органів. До 12-особового політбюра Горбачов ввів чотирьох нових членів, усіх москалів, а в уряді зробив зміни аж на 60 постах.

Молодий українець добився резолюції в пошану Митрополита Шептицького

Олбані, Н. Й. — Ігор Черник, молодий український студент-пластун, член Пластової Станиці в Ню Йорку і куреня УПС „Чорноморці", будучи на практиці в бюрі стейтової леґіслятури в Олбані постановив поробити заходи, щоб члени леґіслятури познайомилися із постаттю Митрополита Андрея Шептицького і винесли відповідну резолюцію в його честь.

Після довгої і наполегливої праці, для якої І. Черник робив розшуки за матеріялами про Митрополита і призбирав його друковані праці при допомозі Єпископа Василя Лостена та різних українських громадян, він представив справу членові леґіслятури із Квинсу, Н. Й., де постійно живе родина Черників. Посол Аллен Гевесі, простудіювавши запропоновані йому матеріяли, погодився на те, щоб І. Черник при допомозі інших студентів та працівників бюра виготовив проєкт резолюції. Готова резолюція була віддана відтак до правничої комісії, де її остаточно оформили.

Але, щоб резолюція перейшла у леґіслятурі треба було підтримки відповідної кількости послів. Тому І. Черник при допомозі двох товаришів — не-українців мусів вистаратись такої підтримки, роз'яснюючи представникам леґіслятури про Митрополита Шептицького. Вкінці це йому вдалося і резолюція була схвалена і підписана 57 членами леґіслятури.

В ній говориться про велику працю Митрополита Андрея Шептицького для оборони людських прав, про його допомогу переслідуваним жидам, про його пастирські листи проти нацистського режиму і про потребу вшановувати його пам'ять.

СССР ДАЛІ ОБВИНУВАЧУЄ ЗСА В МІЛІТАРИЗАЦІЇ КОСМОСУ

Москва. — Совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов, довідавшись про небувалу досі катастрофу міжпростірного корабля „Челленджер", на покладі якого були шість астронавтів і одна вчителька з Конкорд, Ню Гемпшир, усі вони, очевидно, загинули, надіслав на адресу президента З'єднаних Стейтів Америки телеграму співчуття для американського народу і родин потерпілих, але совєтські і сателітні засоби масової інформації, навіть у такій хвилині загальної жалоби, використали цю трагедію для своєї антиамериканської пропаганди.

Польська газета „Жолнєж Вольносці" написала із сарказмом, що ця трагедія „може послужити добрій справі", тобто припиненні дальших дослідів над оборонною ініціятивою президента Роналда Реґена, який намірюється мілітаризувати космос мілітарними апаратами і тим самим причинитись до так званих „зоряних воєн".

Кремлівські чинники, які інтенсивно підготовляються до запущення своїх власних міжпростірних кораблів, вже раніше засуджували пожвавлення програми полетів, які, мовляв, Адміністрація використовує для військових цілей. Пресове агентство ТАСС раніше натякало, що полети міжпростірних кораблів приготовляють майбутню мілітаризацію космосу.

Інші країни Варшавського Пакту також критично оцінювали американські полети і заздрісно споглядали на Америку, яка на десятки років випередила їх своєю технологією. Сателітна преса натякає, що подібна трагедія може трапитися з космічною зброєю і тоді „ціле людство стане жертвою експерименту ЗСА". Войцєх Ярузельскі, перший секретар польської комуністичної партії і президент, в телеграмі до Президента ЗСА натякає, що вже найвищий час застановитися над наслідками катастрофи, яка в майбутньому може чекати людство від нуклеарної зброї.

В інших телеграмах, які тисячами наспівають до Вашінґтону з різних кінців світу, не робиться Урядові ЗСА жадних закидів, бо лідери вільного світу знають, що у такій трагічній для нації хвилині не слід говорити про драстичні чи неприємні справи. Данський міністер оборони Ганс Енґель, голова европейської групи НАТО, заявляє, що „ми тут в Европі співчуваємо і сумуємо разом з великим американським народом з приводу трагедії з міжпростірним кораблем і висловлюємо наше глибоке співчуття родинам загиблих.

Подібні телеграми надіслали, згадуючи тільки головніших лідерів світу, міністерство закордонних српав Китайської Народної Республіки, філіппінський президент Фердінанд Маркос і його опонентка у президентських виборах Коразон Акіно, бельгійський прем'єр-міністер Вільфрід Мартенс, прем'єр-міністер Великобританії Маргарет Тачер, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль та багато інших.

БАЛЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філядельфії, влаштовує бенкет і баль з презентацією дебютанток який відбудеться в суботу, 8-го лютого ц.р. тут у Філядельфія Сентр готелі, при 1725 Кеннеді бульвар.

До танців приграватиме оркестра „Темпо". Коктейл буде о год. 6-ій вечора, бенкет о год. 7-ій, а баль о год. 9-ій. Вступ на бенкет і баль — 45 дол., а тільки на баль — 25 дол. від дорослих, 15 дол. від студентів. Про інформації слід звертатися до д-ра Л. Кушніра, телефонуючи на число (215) 247-2586.

РОЗШУКИ ЗА ВІДПАДКАМИ З КОРАБЛЯ „ЧЕЛЛЕНДЖЕР" ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Кейп Канаверел, Фля. — Прибережна сторожа, військові кораблі, гелікоптери, нурці, а навіть легкі моторові човни, продовжують розшукувати за відламками з міжпростірного корабля „Чаллленджер", який, як відомо, коротко після запуску розірвався в повітрі і всі сім осіб залоги, шість астронавтів і вчителька, загинули і ніхто досі не знайшов слідів людського тіла, а навіть одежі.

В четвер, 30-го січня кораблі знайшли велику частину з корабля „Челленджерал" і тепер її перевіряють спеціялісти. У зв'язку з цим НАСА наказала поширити зону пошуків з 5,500 до 8,000 квадратових миль у промірі надіючись, що все таки вдастья знайти принаймні якісь приметн, які вказували б на загин людей, або куски одежі, які були позначені прізвищем і номером так, що тоді можна б встановити центр в океані де падали відламки міжпростірного корабля.

Командир корабля прибережної сторожі лейтенант Джим Симсон заявив, що віднайдений великий відламок „Челленджера" це правдоподібно центральна частина міжпростірного корабля. Він не подав докладного місця „знахідки", але тільки відмітив, що відшукали його нурці далеко від берега. Кусок корабля довжиною 30 і широною 5 футів і всі інші знайдені відламки, яких тепер вже нараховують біля 800, негайно доставлено до Гюстону в Тексасі, де працює день і ніч комісія спеціялістів, які досліджують, аналізують і обговорюють усі найдрібніші детайлі. Симсон при тому заявив, що розшуки можуть тривати тижнями, а може навіть місяцями, поки Адміністрація міжпростірних полетів зможе дати якесь виснення.

У п'ятницю вранці, 31-го січня, засоби масової інформації, а зоркема телевізійні канали і радіостанції повідомили, що моряки виловили з води велику кістку з ноги людини і кусник шматини, яку також досліджуватимуть спеціялісти, які в першу чергу хочуть встановити чи кістка належить одному із сімох астронавтів.

Найбільша увага розшуків сконцентрована в околиці Дейтона Біч, 1,200 футів від згаданої місцевости і 50 миль у промірі. Там скоро, як каже Симсон, розпічнеться обшук морського дна військовими і цивільними нурцями, які вживатимуть при розшуках модерні камери і світляні прожектори.

Губернатор Пенсильванії вшанував українців

Гаррісбург, Па. — У середу, 22-го січня ц.р. у столиці Пенсильванії, відбулося проголошення Українського Дня Незалежности.

Проклямацію проголосив офіційно і підписав губернатор Пенсильванії Дик Торнбирґ о год. 1:30 по полудні у присутності делеґації з семи осіб з Філядельфії, до якої входили: адвокат Данило Максимюк, Стефа Вовчак, Богдан Тодорів, Михайло Нич, Орися Гевка, Віра Андрейчик і Богдан Романенчук. Крім них присутні були деякі місцеві українці, як д-р Р. Слиж, В. Наливайко і адвокат Вінсент Добко.

Губернатор підкреслив, що всі пенсильванці приєднуються до українців і разом з ними вшановують Український День Незалежности.

Появився науковий збірник про російський імперіялізм

Клівленд (УІТ). — Щойно вийшов з друку за редакцією проф. д-ра Михайла Папа директора Інституту совєтських і східньоевропейських студій при Джан Керролл університеті, науковий збірник п.н. „російська імперія: деякі аспекти царської і совєтської колоніяльної практики".

Цей англомовний збірник видали вищезгаданий інститут при Джан Керролл університеті і Українське Історичне Товариство, завдяки дотації СКВУ і УІТ.

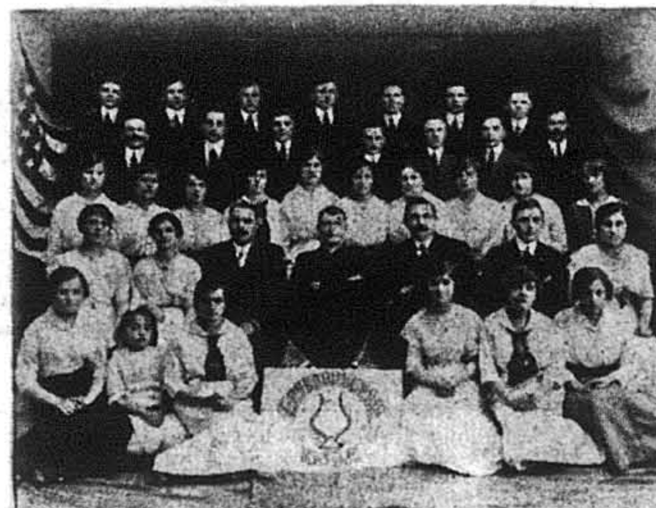
У збірнику поміщено праці таких вчених: д-р Михайло Пап (Джан Керролл університет) — „Деякі мильні концепції про російський імперіялізм"; д-р Любомир Винар (Кентський стейтовий університет) — „Схема історії України М. Грушевського в контексті дослідження російського колоніялізму й імперіялізму"; д-р Денніс П. Данн (Тексаський стейтовий університет) — „Американська політика відносно російського імперіялізму"; д-р Вітовт Кіппель (Нюйоркська публічна бібліотека) — „Білорусь під російською окупацією"; д-р Богдан Боцюрків (Карлтон університет в Оттаві) — „Совєтська релігійна політика в Україні в історичній перспективі"; д-р Авґустін Ідзеліс (Кентський стейтовий університет) — „Совєтсько-російська колоніяльна практика в балтійських державах"; д-р Рассел П. Морозюк (Конкордія університет в Монтреалі) — „Антирелігійна пропаганда в Україні); д-р Роман Шпорлюк (Мишиґенський університет) — „Національна історія України і Білорусії, як поле політичної боротьби"; д-р Ярослав Рудницький (Вінніпезький університет) — „Совєтський лінґвіцид: політика і практика"; д-р Олег Зінам (Університет в Сінсіннаті) — „Совєтська російська колоніяльна політика у Вірменії, Грузії, Азербайджані і Центральній Азії".

Поява цього англомовного наукового збірника присвяченого різним аспектам російського колоніяльного імперіялізму в царській Росії і СССР дуже на часі і заслуговує на широке розповсюдження серед наукових і політичних кіл на Заході.

Це видання (187 стор.) коштує 14 американських долярів. Замовлення з грошовим переказом слід надсилати на адресу: Ukrainian Historical Association, P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240.

Виставка „іміграції" в Українському Музеї буде закрита

Виставка „Історія української іміграції — збереження культурної спадщини", яка проходила в Українському Музеї в Ню Йорку з великим успіхом, буде закрита з днем 16-го лютого 1986 року з огляду на те, що музей підготовляє іншу виставку.

Хор „Боян" української католицької церкви св. Духа в Брукліні, Н. Й., з парохом о. Володимиром Лотовичем (1916 рік)

На протязі трьох років зібрано фотографії, досліджувано їх та описувано на те, щоб у травні 1984 року відкрити цю важливу і дуже популярну виставку. Директор УМ Марія Шуст зорганізувала цю виставку, її куратором був д-р Мирон Куропась, а фотографії для неї приготовила архівар УМ Христина Певна. Мистецьке оформлення зладив Зенон Фещак, мистецький директор філядельфійського музею „Порт оф Гісторі".

Виставка „Української іміграції" була в першу чергу подумана на те, щоб віддати пошану піонерам, тим вчасним іміґрантам, які прибули до Америки під кінець XIX та на початку XX століть. Виставка нараховує понад 300 фотографій — є виставлені також книжки, памфлети, документи, відзнаки — матеріяли, які дають перегляд праці і чотирьох хвиль української іміграції до Америки. Виставка однак концентрується на вчасній іміграції, важких початках в новій країні поселення та показує намагання іміґрантів та осяги в збереженні українських традицій та культури.

Від часу відкриття виставку відвідали українці і неукраїнці, нюйоркчани і туристи, які побували в Ню Йорку, дорослі, як теж шкільна молодь та молодечі організації. Переглядаючи книгу відвідувачів Українського Музею можна ствердити, що виставка у багатьох випадках помогла декільком поколінням американських українців віднайти їхнє походження. Новішим імігрантам ця виставка дала змогу пізнати і зрозуміти вчасних іміґрантів, їхні терпіння як також радісні тріюмфи. Для молодшого покоління вона послужила інспірацією для того, щоб включитися у громадське життя американських українців.

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН полетів у п'ятницю, 31-го січня, до Гюстону, де взяв участь у похоронній церемонії сімох астронавтів, що загинули у вівторок, 28-го січня, під час вибуху міжпростірного корабля „Челленджер". Президент і Перша Лейді були присутні на церемонії в міжпростірному центрі ім. Джансона. Ввечорі у середу, 29-го січня, Президент вислав звернення до дітей, учнів вчительки середньої школи в Конкорді, Ню Гемпшир, Крістіни МекОлиф, що загинула у катастрофі. Це звернення було прочитане на спеціяльній програмі в цій школі у четвер вранці.

СПЕЦІЯЛІСТИ В ДІЛЯНЦІ охорони здоров'я дітей і дитячі психологи висловили велике затурбовання тим, який психологічний вплив матиме смерть учительки Крістіни МекОлиф на шкільних дітей. Діти, які з піднесенням очікували тріюмфу вчительки в просторах, натомість були свідками потрясаючої трагедії. Психологи по всій країні радять батькам і вчителям відверто говорити з дітьми про цю трагедію, заохочувати дітей висловлювати їхні думки і переживання і в такий спосіб полегшити їм емоційне напруження. Затурбовання психологів поділяє НАСА, яка виробляє саме тепер плян, як через засоби масової інформації подати допомогу психологів батькам, школам і т.д.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ закінчує інвестигацію фінансових справ колишнього кандидата на віцепрезидента від Демократичної партії Джеральдін Ферраро. Покищо цей департамент не має наміру покарати її за зловживання виборчими фондами. Досліджування справи Дж. Ферраро має закінчитися не за кілька місяців, як очікувалося, а за кільки тижнів. Не виключено, одначе, що можуть бути знайдені такі інформації, на підставі яких Дж. Ферраро буде покарана.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ схвалила у середу, 29-го січня, плян, що всі місця голосування в день президентських виборів мають бути закриті в той самий час. На сході країни це буде 9-та год. вечора, 8-ма год. місцевого часу в центральній зоні і в 7-ій год. вечора в західній зонах. Зроблено це з метою, щоб унеможливити телевізійним сіткам проголошувати імена переможців ще перед закінченням голосування.

КОНҐРЕС ОБВИНУВАТИВ Департамент сільського господарства в тому, що зі студій про харчування дітей і вагітних жінок усунено важливу секцію підсумків. Це обвинувачення було зроблено кілька годин перед спільною конференцією комісій Палати Репрезентантів і Сенату, на якій мала обговорюватися ця справа, як і справа приділення фондів для програми жінок, дітей і немовлят та для ще чотирьох інших програм дитячого харчування.

В ПЕНСИЛЬВАНІЇ азіятська грипа охопила курей і довелося знищити 130,000 птиць. В 1983 і 1984 роках треба було знищити в Пенсильванії 16 мільйонів курей, а ще один мільйон в Ню Джерзі, Мериленді і Вірджінії.

У СВІТІ

ЛЄХ ВАЛЕНСА, лідер забороненої урядом вільної робітничої профспілки „Солідарність" заявив в телефонічному інтерв'ю, яке він дав західньонімецькому журналові „Бунте", що він ніколи не відкличе своєї заяви про парляментарні вибори в Польщі, бо все, що він сказав раніше відповідає правді і він має на це докази. Процес проти Валенси має розпочатися 11-го лютого і судитимуть його „за образу батьківщини" і розповсюдження „фальшивих інформацій" серед закордонних журналістів. „Якщоб сьогодні були розписані чергові вибори до парляменту я також закликав би польський народ не голосувати за кандидатів комуністів, які взагалі не обороняють інтересів польського народу", — заявив Валенса під час згаданого інтерв'ю.

ГРЕЦЬКІ ОФІЦІЙНІ речники заявили кореспондентам, що прем'єр-міністер Греції Андреас Папандреу дав свою згоду на закуп 40 військових джетів Ф-16 безпосередньо від компанії Дженерал Дайнемік, а не за посередництвом американського Уряду. Антоніс Дроссоянніс, речник міністерства оборони, заявив, що незабаром Греція підпише із згаданою компанією договір на суму приблизно 900 мільйонів долярів.

ПАСАЖИРСЬКИЙ ЛІТАК Еро-Каліфорнія ДС-3, зачепившись одним крилом за скалисту гору біля Льос Мочіс у Мехіко, загорівся і всі 21 пасажирів, а радше 18 пасажирів і 3 особи з обслуги літака загинули на місці. Усі пасажири були мехіканцями. Свідки заявили, що двомоторовий літак пробував приземлитися на вузькій доріжці і малому летовищі, призначеному для одномоторових приватних літаків, але погода була мряча і пілот не завважив скалистої гори.

КАНАДСЬКІ РЕЧНИКИ погоджуються із слідством індійських дослідників, що пасажирський літак індійської повітряної лінії, який летів з Монтреалю до Лондону у Великобританії і впав біля берегів Ірляндії в море і усі 329 пасажирів загинули, був збомблений терористами. Канада передала Індії свої досліди цієї справи, які збігаються із слідством веденим індійцями на протязі довгого часу.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ізраїльського уряду Шімон Перез, перебуваючи у Берліні, апелював до совєтського лідера Михаїла Ґорбачова, щоб він дозволив усім жидам, які бажають покинути Совєтський Союз і виїхати до Ізраїля чи інших країн на Заході, видати візи. При тій нагоді Перез порушив справу мирових переговорів на Близькому Сході і підкреслив, що накопичення совєтської зброї у Сирії не є в інтересі миру в цьому районі світу. Політичні спостерігачі кажуть, що нагадування Ґорбачову про терпіння „жидівського і совєтського народів" під час Другої світової війни, виглядає на залицяння Ізраїля до Совєтського Союзу.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II заявив в Римі, що загибель сімох американських астронавтів на міжпростірному кораблі „Челленджер" викликало в нього „глибокий жаль і смуток його душі". Папа закликав усіх віруючих в Бога людей молитися за душі померших у такий трагічний спосіб осіб і за їхні родини, щоб вони могли легше перенести це велике горе.

УРЯД БІЛОЇ МЕНШОСТИ в Південно-Африканській Республіці заявив устами своїх речників, що єпископ Англіканської Церкви Дезмонд Туту не буде покараний за його виступи в З'єднаних Стейтах Америки, які дуже часто переходили межі виступу церковного достойника і набирали характеру наклепів на державний устрій і уряд. Урядові чинники назвали деякі проповіді єпископа Д. Туту „наївними" і „шкідливими".

КОМАНДИР ПОВСТАНСЬКИХ частин в Уганді, Йовері Мусевані, був заприсяжений на президента тієї держави після того, як повстанці окупували столичне місто Кампалю і контролюють майже цілу територію держави. Після церемонії Мусевані відлетів гелікоптером до Заїру на нараду, ціллю якої є встановити в Уганді таку державну систему, яка була б сприємливою для усіх верств населення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Країна в жалобі

Вівторок, 28-го січня 1986 року записався чорними літерами в історію З'єднаних Стейтів Америки. Серед розмірно гарної холодної погоди вранці маєстатично піднісся вгору в Кейп Канавералі на Фльориді, вистрілений могутніми ракетами в повітря міжпростірний корабель „Челленджер", висланий у всесвіт з новою науковою місією. Тисячі чоловіків, жінок і дітей стежили за цією подією і були горді цим новим доказом чуда техніки. За одну хвилину радість, гордість, тріюмф відступили місце збентеженню, розчаруванню, невимовному смуткові і почуттю трагедії. Бо досить було однієї хвилини і кількох секунд, щоб на цьому величавому міжпростірному кораблі стався страшний вибух, на тлі блакитного неба появилася велетенська помаранчова куля, яка розсипалась і зникла. У найбільшій катастрофі, що її зазнали історія американських дослідів космічного простору загинуло семеро осіб: шестеро білих, між ними дві молоді вишколені ентузіястки космічних дослідів, з них одна вчителька, і один учений чорний фахівець. Загинули на очах своїх рідних — чоловіків, жінок, батьків, дітей.

Вистрілювання „Челленджера" в його нову подорож знімали телевізійні апарати. Згодом цю макабричну сцену багатократно висвітлювали, старающися знайти якийсь натяк на причину катастрофи. Президент Реґен мав того дня вечером проголосити перед Конґресом своє звернення про Стан Унії. Відкликав його і по полудні виголосив тільки з свого кабінету у Білому Домі коротку промову з висловами співчуття родинам поляглих героїв науки — із заявою, що Америка не припинить своїх дальших дослідів, які вимагають жертв.

Усе американське суспільство, всі верстви народу без уваги на етнічну групу, расу, віровизнання і політичні погляди глибоко потрясені також несподіваною і незрозумілою трагедією. Речники центру космічних дослідів і сам Президент запевнили, що всі покликані до такої праці чинники докладуть усіх старань, щоб виявити, чому властиво сталася ця катастрофа: чи це був людський недогляд, чи технічна хиба, чи діяла там злочинна рука. Про цю останню можливість майже ніхто з офіційних американських осіб, ані з радіо-телевізійних інформаторів не згадав. Але така підозра насувається наче автоматично. Живемо в епосі міжнародного тероризму і відгрожування спеціяльно Америці, що ворожі їй сили перенесуть „війну" проти неї на її терен. Живемо в епосі шпигунства, яке не цурається великими сумами перекуплювати жадібних гроша людей, особливо таких, які в очах сусідів і власної родини — чесні одиниці. Живемо в часі, коли президент Реґен кількакратно запевняв, що Америка не виречеться пошукувань у космосі можливости знайти оборонну зброю проти нуклеарних ракет, а новий володар в Кремлі вперто цьому противиться. При будові такого штудерного чуда техніки, як „Челленджер" зайняті десятки, людей чи й тисячі. Сотні людей мали доступ до ганґарів. Хто може присягнути, що ніхто з них не приклав своєї руки до цієї трагічної події?

Очевидно, Реґен мав рацію: кожне змагання до чогось нового і великого вимагає посвяти і потягає за собою жертви. В усіх ділянках науки від прастарих античних часів почерез середньовіччя аж до нашого часу раз-у-раз були наглядні докази на цю правду: дикунський вояк вбив палкою по голові вченого, який просив його не заслоняти йому соняшного світла.

В середньовіччі спалювали на кострі смільчаків, які зважувалися висловлювати сумніви в тодішні істини. І на наших очах маємо приклади, як люди заперечують різні великі задуми, як щось „неможливе", що швидко потім виявляється реальною дійсністю. Скільки дослідників різних недуг загинули при веденні своїх експериментів? Теперішня трагічна невдача тим більше незрозуміла і пригноблююча, що „Челленджер" перевів уже дев'ять успішних подорожей у всесвіті і тільки ця десята скінчилася трагічно ще тільки у віддалі кількох миль від Землі, 19 років тому американські астронавти згоріли в міжпростірному кораблі ще поки він піднісся в повітря — від того часу фахівці їх удосконалили. Загинуло теж кілька космонавтів в Совєтському Союзі. Така доля всіх відважних і саможертвенних дослідників. Дехто з членів Конґресу піддає під сумнів долю дальшої американської космічної програми.

Можна передбачити, що президент Реґен буде наполягати на продовженні таких летів без уваги на теперішню трагедію. Покищо державні прапори спущені на знак жалоби до половини щогол, і покищо велика американська країна вкрита жалобою.

Юрій Р. Рибак

ПРО ПОКУПЦІВ ТА ЇХНЮ ПОВЕДІНКУ

Деякі покупці нарікають, що часто у крамниці почувають себе „числом" а не людиною, коли купують товар. У них постає це враження тому, що мовляв, ніхто до них не підходить, ніхто не питає і ніхто не дає інформації... Покупець залишений на власні сили мусить сам рішати. Зчасом він до цього привикає і почувається, у „супермаркеті" як у себе дома. Він однак не освідомлює собі цього, що за його поведінкою і рішенням точно слідкують власники. Це роблять поза його плечима, примінюючи різні модерні методи аналізи ринку. У висліді, продуценти пристосовують свій товар відповідно до цього. Але виявилось, що коли компанії звертають увагу на це, „що" люди купують присвячують менше уваги на це „як" люди це роблять.

І якраз це останнє питання аналізи ринку стає чимраз актуальніше, бо структура населення зміняється. Зміняються вік і стать покупців, їхній життьовий стандарт і зростає дводоходовість родин. У родинах, де жінки працюють, щораз більше чоловіків купує харчові товари. І тут виявляється, що дотеперішні ринкові досліди головно спирались на поведінці жінок і тому зрозуміло, що відповідно до цього влаштовувано спосіб продажу. Та довго це не існувало, бо прийшло до основних змін, як наприклад, появи купонів. Жінки і чоловіки мають на них інший погляд. Відповідно до оферти на купоні жінки зміняють продуцента. Тому і купон осягає свою ціль приєднувати нового покупця. Чоловіки, за це, вживають купони переважно лише для закупу товару, який знають і ним вдоволені. У такому випадку продуцент не збільшує числа покупців, а свій товар продає по зниженій ціні.

Можна завважити, що у багатьох „супермаркетах" покупці при закупах посуваються крізь простір наліво, цебто протилежно до стрілки годинника, бо, мовляв це — звичка жінок... Але американські чоловіки у „супермаркеті" радше держаться протилежного напряму. В Европі так, чоловіки, як жінки, звичайно, посуваються направо. У Японії немає різниці, хіба тоді, коли є більше поверхів тоді всі покупці зачинають згори. Цей рух покупців має значення для цього як розкладений товар, наприклад, овочі та ярина напочатку, а печиво і солодке накінці.

Цікаво, що у „супермаркеті" товар звичайно розташовують на висоті ока покупця. Найкраще класти його внизу, згідно бо з практикою спостереження, жінки перше глядять вниз, бо радше згинаються, ніж за чимось посягають. З чоловіками справа інакша, бо вони радше посягають за чимось, ніж згинаються. У американському суспільстві число сеньйорів зростає, при чому вони є дуже консервативні у закупах і купують, звичайно, ті самі речі, до який звикли у середньому віці життя. Але і тут можна зустрітись з дещо новим їхнім зацікавленням, бо вони видають далеко більше долярів на подорожування, а менше на одяг, бож їм уже лишньо прибиратись до бюрової праці.

Щоб задоволити і з'єднати собі сеньйорів продуценти старались організувати „клюби закупів", одначе без більшого успіху. Здається, що сеньйори не захоплюються ґетто і бажають мати зв'язок із світом, бо це дає їм нагоду забути, що вони, згідно з загальною опінією, відпочивають і ждуть лише на „вічний спочинок".

Праця жінки поза домом, а головно брак часу виварювати різні присмаки стало поштовхом для економічного підйому ресторанів. І цікаво, що деякі з них є дуже дорогі, а коли спитати чому ж воно так є — відповідь проста: Як довго люди хотять платити, так довго можна втримувати високі ціни! Тут є теж причина, що ресторани скорого прохарчуваня процвітають, бо дають змогу людям з обмеженим бюджетом знайти вдоволення. Видно, що цей рід прохарчування дуже популярний, бо дослівно поширився на ввесь світ!

Ще кілька років тому лише освічений і обізнаний покупець глядів на подані пояснення при опакуванні товару. Нині це робить більше осіб, всі вони хотять запізнатись з користями продукту. Це спонукує продуцентів присвятити більше часу для дослідів вибору, які користі подати до відома покупця, щоби його зацікавити і здобути. Тут, на жаль, трапляється і таке, що продуценти у погоні за новим продуктом стараються якнайскорше впровадити цей новий товар забуваючи, чи пак, не знаючи нашої народної філософії, щоб не йти у воду не перевіривши броду.

Клясичним прикладом вищезгаданого було фіяско з напитком „Кока-Кола", коли бо впроваджували новий, радше змінений, напиток не перевели правильної аналізи ринку відносно поведінки споживача, а головно у напрямі узгіднення смаку. Зразки нового напитку подавано на публічних місцях, а не вдома, де споживач може перебувати у більш природному довкіллі протягом довшого часу. Теж виявилось, що конкуренційна фірма „Пепсі" використала стійкість свого напитку з допомогою сили успішної реклями.

Підсумовуючи, можна сказати, що коли покупцеві здається, що він не має ніякого впливу, як одиниця, то хай не забуває, що він є саме частиною маси, спільна поведінка закупу якої має силу далекойдучих змін у постачанні та продукції.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про трагедію у просторах та інакшу журналістику

Коли цього тижня ми всі сиділи прикріплені до телевізійних апаратів, приглядаючись раз-по-разу страшному вибухові американського міжпростірного корабля „Челленджер", здається, не було людини, щоб не була потрясена тим, що бачила. А тут ми мали нагоду бачити десятки разів не лише момент вибуху і величезного вогню, але також в кілька хвилин після того повні розпачу обличчя родин погибших в жахливий спосіб астронавтів, які з місця випуску міжпростірного корабля приглядалися тому видовищі.

Ціла драма повторювана дослівно ще раз і ще раз на протязі довгих годин цього пропам'ятного дня, здається, залишиться у пам'яті не одної людини, а зокрема у пам'яті дітей, що були його свідками.

І саме цей факт насуває у нас десятки думок на тему цієї так інакшої журналістики, що 28-го січня 1986 року показала себе у цілій силі і в цілій ширині. Телевізійна журналістика — це незаперечний вислід нашої технологічної доби і поширення телевізії, що сьогодні стала для більшости людей єдиним джерелом інформації. Ця журналістика побиває всеціло свою посестру із щоденника, яка силою факту стоїть завжди позаду і не може ніколи конкурувати із швидкістю та докладністю, що її дає інформація із телевізійного апарату, підкреслена ще і живим образом.

Але одночасно саме таке джерело останніх новин мусить впливати на психіку людей, а вже особливо дітей та молоді. Ми бачимо, так сказати, все живцем і нічого не залишається нашій уяві чи нашим думкам. І властне таке сприймання подій може бути шкідливим, що саме остання трагедія найкраще показала. Коли пильні телевізійні журналісти пригадували нам живими картинами щогодини жахливі хвилини вибуху „Челленджера" і реакції родин членів залоги та дітей із школи, в якій вчителювала Крісті МекОліфф, багато із глядачів заявило опісля, що відходили від телевізійного екрану, щоб не пережи вати повторно того нещастя національного і родинного. Ще того самого дня почали телевізійні кореспонденти застановлятися, який вплив ці картини будуть мати на психіку молодих людей і вже тепер говориться про конечність психічного лікування і порад для шкільних дітей, що при допомозі телевізії були свідками цих страшних хвилин.

Питання впливу телевізійної журналістики на психіку молоді виступало вже не раз у цілій своїй ширині. Питання, як вплинула в'єтнамська війна, яка перша відбувалася, завдяки телевізійній журналістиці, на очах пересічного американського глядача, на психіку американців і їх противоєнної настанови також ще постійно підпадає аналізі.

Але цей стан не можна змінити, як і не можна змінити впливу цілої технології на теперішнє життя пересічної людини. І коли ми з одного боку жахалися постійним ставленням нам перед очі тих трагічних хвилин 28-го січня, так — з другого, мусіли безсторонньо, як газетні журналісти, подивляти своїх колег із цієї модерної журналістики, які зуміли без попереднього приготування говорити про усі деталі та спершу скупі факти про вибух „Челленджера" і виповнювати своїми коментарями не хвилини, а довгі години, навіть без перерв, на яких звичайно є комерційні оголошення. Тут журналісти показали свою ерудицію і своє знання.

Тому, коли ми зі страхом думаємо про негативні впливи телевізійної журналістики на психіку людей, особливо молодих, а рівночасно бачимо, як вона вміє вив'язуватися із своїх завдань, немає для нас сумніву, що це обосічний меч, який постійно висить над головами сьогоднішнього людства.

О-КА

Олександер Татомир

ДРАМАТИЧНИЙ ЗАКЛИК САВІМБІ

II.

Донедавна закон революції формулювали комуністи й переводили їх у життя. Тепер історичний розвиток іде в протилежному напрямку. Національні революції поборюють комунізм. Тут автор згадує про свій партизанський вишкіл у Китаї та до яких висновків він прийшов, стежачи за комунізмом у практиці: „Колективна аґрикультура не виправдує себе... Селяни мусять мати змогу бути власниками землі, домів і тварин. Люди мусять мати свободу виявляти свої релігійні вірування і зберігати етнічні традиції". Савімбі підкреслює, що „ми вживаємо стратегію і тактику війни, яку розробили комуністи. Придержуємося комуністичних мілітарних і пропаґандивних метод, щоб перемогти совєтів і їхню політичну ідеологію".

Згідно з термінологією Мао Зедонґа УНІТА знаходиться тепер у третій стадії успішної повстанської війни, яка поширилася на цілу країну. Повстанці контролюють одну третю території Анґолі та під своїм впливом мають понад 60 відс. населення. Савімбі вірить, що незабаром йому пощастить визволити цілу Анґолю. Успіх повстанських дій він завдячує п'ятьом правилам партизанської війни: 1) Повстанець мусить бути об'єднаний з народом і здобути його повну піддержку — спершу серед селян, а опісля серед мешканців міст. Треба основувати школи, лічниці. УНІТА опікується 6,951 початковими школами з 1,227 учителями і 224,811 учнями. Веде 9 середніх шкіл з 80 учителями та 1,860 студентами. 2) До успіху революції конечна ясна політична програма, присутність політичних урядників у кожному військовому з'єднанні та в кожній місцевості. Програма Савімбі є переконлива та притягаюча: повстанці боряться за незалежність Анґолі без закордонних військ, селяни стають власниками ферм, їх обов'язують демократичні вибори, свобода релігії та пошана до етнічних звичаїв і мови. Радіові станції постійно інформують в португальській мові і в місцевих діялектах за що йде боротьба. ЗСА програли у В'єтнамі тому, що американський нарід не розумів, чому і за що його сини гинуть — твердить Савімбі.

3) База повстанських операцій повинна находитися на власній території. ФНЛА мав базу у Заїрі і коли ця країна нав'язала контакт з комуністичми МПЛА, ФНЛА втратила ґрунт під ногами. Це саме загрожує афґанським повстанцям. 4) Вітальне значення має єдність між військовими, політичними й пропаґандивними акціями. 5) Встановлення міжнародних політичних зв'язків. Слід найти союзників, які давали би мілітарну, політичну й пропаґандивну піддержку. Мілітарної допомоги замало. Світ мусить знати за що боряться повстанці, і що комуністичний уряд не репрезентує народу. Тому УНІТА має своїх представників у Вашінґтоні, Лондоні, Парижі, Мюнхені, Женеві, Портуґалії, Марокко і Сенеґелі. Часто запрошує членів міжнародної преси до своєї столиці, щоб вони бачили успіхи УНІТА. Репортери їздять з повстанцями по Анґолі і бачать, якою популярністю та піддержкою втішаються вони серед населення. Полонених УНІТА трактує згідно з міжнародним правом.

Повстанська стратегія

„Нашою стратегією є піднести кошти чужинецької окупації до цієї міри, щоб кубинці та совєти вже не могли нести тягару. Комбінація політичних, фінансових і мілітарних коштів остаточно змусить імперіялістів покинути наші побережжя", — пише Савімбі. Головним елементом стратегії це відмовити колоніяльним силам доходів, які фінансують їх окупацію. Так було з британцями в часі визвольних змагань Америки, це саме сталося у В'єтнамі. УНІТА співпрацює з усіма патріотичними анґольцями, щоб встановити незалежну, демократичну і вільну Анґолю.

Совєти і кубинці безприкладно експлуатують Анґолю. Грабують її цінні діямантові поля, мінерали, оливу... МПЛА річно платить кубинцям за участь у боротьбі з повстанцями 480 міл. дол. УНІТА нищить копальні діямантів, саботує комунікацію, та індустрію, яка піддержує окупантів. Багато кубинців у домовинах повертається домів і тому анґольська війна стає непопулярною на Кубі. Повстанці вбивають окупантів, а щадять анґольців у МПЛА, які часто примусово находилися в комуністичних

(Закінчення на стор. 4)

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Реґена тепло приймала у Вашінґтоні лідера анґольських партизанів Йонаса Савімбі. Він зустрічався з державним секретарем Джорджом Шулцом і секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером. У ЗСА він веде кампанію в користь очолюваного ним руху спротиву до марксистсько-комуністичного режиму, підтримуваного інтенсивно Совєтським Союзом і Кубою. Куба, не зважаючи на тиск з багатьох сторін, все ще вдержує в Анґолі біля 30,000 своїх вояків, без допомоги яких і без достави совєтської модерної зброї комуністичний режим не витримавби довго. Деякі американські критики політики Р. Реґена не є задоволені візитою Й. Савімбі, кажучи, що він сам був колись практикуючим комуністом і активним партизанським командиром в рядах марксистів.

МОЇ ПЕРШІ КРОКИ НА „ЗЕМЛІ ВАШІНҐТОНА"

Написав ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

IX.

Після прибуття до ЗСА я мав часто докучливі болі шлунку чи в його околиці. Лікарі робили всякі обслідування, але нічого не знаходили. Одного разу, вертаючись із церкви, я відчув такі дошкульні болі, що ледве дійшов додому. На розі авеню „Сі" й 11-ої вулиці була аптека, власником якої був жид, колишній „старший фельдшер медицини" царської армії. Він часто давав мені лікарські поради та дарові ліки без рецепти. І тим разом я зайшов до нього по пораду. Аптекар відразу зорієнтувався, в чому справа, й поставив діягнозу:

— Вас не болить шлунок. Це подразнення жовчевого мішечка через зміну харчів. Обмежіть споживання жирних харчів. Попросіть лікаря записати вам відповідну „медицину", а попри те пийте тричі денно навар зілля „анджеліка". Воно гірке, але помічне. — І дав мені пачку зілля.

Після довгої строгої дієти, приймання ліків і пиття гіркої-прегіркої „анджеліки", я подужав.

Незабаром наступив зворотний пункт у нашому тяжкому початковому житті в країні великих можливостей. Дружина закінчила торговельно-секретарську школу й влаштувалася на бюрову працю. Я отримав на корисних умовах працю в адміністрації Колюмбійського університету. Діти підросли, стали ходити до школи св. Юра, записалися до Пласту, відвідували курси українознавства, ходили на лекції музики, балету. Денна праця дала мені змогу записатися на вечірні курси англійської мови та брати участь в українському громадському житті. Я став членом товариства й каси „Самопоміч", працював у станиці Пласту, записався в члени Українського Народного Союзу, став довголітнім „рекордовим" секретарем 361-го Відділу „Дністер", де пізнав багато відданих союзових і громадських працівників з „давньої еміґрації" — д-ра Семена Демидчука, Мартина Малетича, Петра Кучму, зокрема брата головного предсідника УНС Дмитра Галичина — Івана, пам'ять про якого зберігаю до сьогодні.

Членство в „Дністрі" відкрило мені дорогу до співпраці в „Свободі", а згодом і до редаґування журналу для дітей „Веселка". Було воно так: фінансовий секретар „Дністра" Петро Кучма запропонував мені поїхати з ним до редакції „Свободи" й познайомитися з головним редактором д-ром Лукою Мишугою. Я відмовлявся, бо чув, що д-р Мишуга нерадо вітав візити журналістів через те, що багато з них відвідувало його з надією влаштуватися на працю в „Свободі".

Проте Кучма переконав мене, й одного ранку ми вибралися на відвідини. По дорозі зайшли до „бари", посідали на дзиґлики й випили по чарці-дві, щоб набрати відваги. Заступник головного редактора Антін Драган зголосив наш прихід. Ставши в дверях бюра д-ра Мишуги, я зауважив його „густу" міну. Напевно подумав: „Ось ще один небажаний кандидат на редакторське крісло..."

Щоб уникнути клопітливої ситуації, я, поки представитися, заявив:

— Пене докторе, я працю маю. Моя візита в вас має виключно характер куртуазний. Я побачив, як усмішка промайнула проясненим вдоволенням обличчя д-ра Мишуги. Майбутнє виявило, що це була увертюра до мого тіснішого пов'язання зі „Свободою" в характері редактора „Веселки".

Але це належить до нового етапу мого життя в новій батьківщині, до етапу його стабілізації.

• • •

Читач міг зауважити, що в своїх спогадах про мої перші кроки в ЗСА я обмежився до окремих епізодів із мого особисто-родинного й побутово-щоденного життя, залишаючи на боці мою участь у громадсько-суспільному його секторі. Я зробив це свідомо, не тому, що я не доцінював цієї ділянки життя людини. Мені здається, що писати спогади про цю царину ще зарано. Вона ще незавершена, вона ще в процесі тривання, ще не дозріла до аналізи й оцінки, бо бракує для цього перспективи. Я не хотів би передчасним з'ясуванням її з моєї особистої точки зору неправильно її насвітлити, фальшиво чи невірно її оцінити та вчинити кривду тим її співтворцям і співучасникам, які ще живуть, а які вклали й далі вкладають у неї свої здібності, свій труд і посвяту.

Чи вдасться мені діждатися цієї перспективи — це в руках Божих!

Кінець

У Ню Йорку гідно відзначено роковини Української Державности

Ню Йорк (В. Л-ць).—Цьогорічні відзначення роковин Української Державности, тобто 68-му річницю з дня проголошення державної самостійности України і 67-му річницю соборности українських земель, українська місцева громада відзначила дуже достойно і велично—молитвами в усіх майже українських церквах, участю представників громади в бюрі посадника Ню Йорку Едварда Кача, де відбулось підписання і передача проклямації Українського Дня, і великою святочною академією в неділю, 26 го січня ц. р., в авдиторії школи Ашер Ліві у пополудневих годинах.

В середу, 22-го січня, українська делеґація у складі біля 40 осіб відбула зустріч із заступником посадника Гербертом Рікманом, якого присутнім представив адв. Ю. Волинець. Рікман прочитав і передав заступникові голови Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій метрополітального Ню Йорку Володимирові Сосякові підписану посадником проклямацію і побажав українцям успіху у їхніх змаганнях. В делеґації була молодь Пласту і СУМА, парох церкви св. Юра ігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, представники громадських організацій і установ.

У згадану неділю в церкві св. Юра отець-парох П. Пащак відправив Службу Божу в наміренні українського народу і виголосив відповідну до хвилини проповідь. Тут знову ж таки зорганізовану участь взяли пластуни, сумівці, комбатанти, жіночі й інші громадські організації, деякі з власними прапорами.

О год. 3-ій по полудні відбулась святочна академія для відзначення історичних дат Української Державности, яку розпочав відспіванням американського національного гимну соліст басбаритон Метрополітальної опери Андрій Добрянський, який у мистецькій програмі свята виступив ще два рази із шістьма піснями. Окремо виділялися „Минають дні" М. Лисенка, сл. Т. Шевченка, і „Дума про Матір Україну" М. Верниківського. Акомпаньювала солістові Сандра Лютара.

Інж. Михайло Шпонтак, голова КОУАО, організатор свята, формально відкрив програму, згадавши про світлі, а рівночасно трагічні дні в історії України після програних Визвольних Змагань українського народу. Проклямації, підписані губернатором нюйоркського стейту Маріо Квомо і посадником Е. Качом, відчитала ст. пл. Маріянна Сосяк, а довшу святочну доповідь тим разом виголосив відомий сумівський діяч Корнель Василик. Він поставив наголос на животворчі первні українського народу, на його збройну силу, його непереможний дух, завдяки чому український народ живе і бореться, не зважаючи на довге поневолення. За мотто доповідач узяв слова гетьмана Івана Мазепи: „Хай нам буде вічна слава, же през шаблі маєм права".

Прелеґент обвинуватив Москву у численних злочинах, за морд крутянських юнаків, різню в Києві, вимордування штучним голодом понад сім мільйонів селян у 1932-33 роках, знищення письменників і поетів, встелення трупами цілої території України в різних періодах історії поневолення України комуно-московською імперією. Більше того, злочинна рука Москви посягнула на життя наших провідників—Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича-Тараса Чупринку, Степана Бандеру, д-ра Лева Ребета та багатьох інших.

У першій частині мистецької програми, крім вже згаданого А. Добрянського, виступив вокальний ансамбль хору „Думка" в складі: Н. Гончаренко, С. Жила-Карачай, В. Косович, М. Дармограй-Мулик, У. Стек, Т. Турчан-Ластовецька із стрілецькими і повстанськими піснями.

Збагаченням мистецької програми був також виступ хору „Думка" чоловічої частини і мішаного, під дириґентурою Семена Комірного і акомпаньяментом Тетяни Поташко та багатьма солістами—М. Невмержицьким, О. Гельбіґом, С. Жилою-Карачай та іншими. Хор виконав такі пісні, як: „Ой, літа орел", К. Стеценко—Г.

(Закінчення на стор. 4)

Честерська громада відзначила Січневі Роковини

Українська честерська громада, очолена Відділом УККА, відзначила й цього року величаво та соборно великі роковини 22-го січня 1918-1919 років.

Напередодні цих святкувань в неділю, 19-го січня ц. р., о год. 12-ій дня парох УК Церкви Святого Духа о. Мирон Грабовський відслужив Панахиду за поляглих героїв, які життя своє віддали за волю України в часі наших Визвольних Змагань.

Святкування цих великих історичних дат відбулося в середу, 22-го січня ц. р., і вони складалися з двох частин а саме: перша частина відбулася у великій залі засідань міської ради, а зміст її виповнили—промови американських гостей та представників місцевого Відділу УККА, а далі—виступи шкільних дітей зі школи Святого Духа в Честері, Па., та школи святого Миколая із Філядельфії, відчитання проклямацій американських міських та стейтових властей, якими день 22-го січня 1986 року проголошено Днем Української Незалежности. Друга частина святкування, тобто вивішення українського прапора на щоглі міської управи та відспівання обох національних гимнів відбулося надворі біля міської управи.

Уже перед 9-ою год. ранку свідоме українське громадянство почало заповняти велику залю засідань міської управи, яка була цього дня прикрашена великим українським тризубом, а побіч нього стояли, немов почесні сторожі—два великі прапори—зоряний американський та блакитно-жовтий український.

Точно о год. 9.15 ранку на залю увійшли представники американських міських та повітових установ, окремо запрошені гості та представники місцевого Відділу УККА, з його головою інж. В. Кузиком на чолі, які зайняли свої місця за столом: о. Павло Гринишин, парох УПЦ в сусідньому Вілмінґтоні, о. Максим Ганчар, парох УПЦ в Честері, о. Мирон Грабовський, парох УКЦ Св. Духа в Честері, Василь Пастушок, керівник програми і зв'язковий між УККА і міським урядом, В. М. Лик, мейор Честеру, п-і Яворська, особиста секретарка стейтового сенатора Кларенса Белла, Куртіс Велдон, голова повітової ради, делаварського повіту, інж. Володимир Кузик, голова Відділу УККА, Ник Катанія, член повітової ради делаварського повіту, пастор Іван Ковальчук й інші.

Програму свята відкрив коротким словом інж. В. Кузик, який попросив о. М. Грабовського провести молитву. Після молитви В. Кузик передав дальше ведення програми В. Пастушкові, представляючи його як чільного громадянського та союзового діяча, колишнього голову Відділу УККА та співтворця стипендійного фонду ім. Т. Шевченка при цьому Відділі.

В. Пастушок представив всіх американських та українських гостей, а далі в короткому слові вказав на народовбивчу політику Совєтського Союзу, який не вагався навіть створити за часів Сталіна штучний голод на Україні, яким знищено понад сім мільйонів батьків, матерів та дітей. Він прохав присутніх встати з місць і вшанувати пам'ять тих невинних жертв російського колоніяльного режиму.

На святі виголошено чотири промови: інж. В. Кузик українською мовою, а Василь Пастушок, Дарія Малецька Рустарк і Куртіс Велдон—англійською.

Всі бесідники із знанням справи проаналізували історію Актів 22-го січня 1918-19 років, підкресливши велике їх значення в історії українського народу, бо вони відіграли рішучу ролю в кристалізації української незалежницької ідеї на майбутнє. Всі вони наголосили сумний факт, що західній світ не цікавився тоді українською проблематикою, та ще й тепер не розуміє її як слід.

Інж. В. Кузик та Д. Рустарк звернули окрему увагу на нещасну долю українського моряка Мирослава Медведя, який, вибравши волю, просив американську прибережну сторожу дати йому притулок на вільній землі Вашінґтона, але американська сторожа, не розуміла, або не хотіла розуміти, цієї справи і віддала нещасну українську жертву в руки червоних опришків. Вищі чинники у Вашінґтоні, щоби не псувати доброго настрою між президентом ЗСА Роналдом Реґеном і Михаїлом Ґорбачевим, які готувалися до вершинної конференції,—вмили руки від цієї справи. Такі і подібні події не повинні повторятися у майбутньому, підкреслили оба бесідники.

Цікавою була промова Куртиса Велдона, який з іншими американськими представниками нещодавно повернувся з подорожі по СССР і подав дуже цікаві інформації про економічне та політичне, а також релігійне життя громадян Совєтського Союзу.

Після промов п-і Яворська виправдала відсутність стейтового сенатора Кл. Белла та відчитала пролямацію стейтового сенату та губернатора Пенсильванії про проголошення Дня Української Незалежности в дні 22-го січня ц. р. Вона вручила ці два історичні документи інж. Кузикові.

Куртіс Велдон відчитав проклямацію повітової ради делаварського повіту і передав її Богданові Малецькому, колишньому учасникові українського підпілля—УПА, а мейор Честеру В. М. Лик відчитала проклямацію міської управи та передала її Осипові Кізюкові, колишньому учасникові наших визвольних змагань в рядах Галицької Армії.

Вокальні точки програми виконали діти цілоденної школи при УКЦ Св. Духа в Честері під керівництвом Сестри Дам'яни, ЧСВВ, та під мистецьким проводом Ольги Пастушок. Діти проспівали три колядки—„Бог Предвічний" і „Бог ся раждає та во Вифлеємі..."

Діти цілоденної школи при УКЦ святого Миколая у Філядельфії під проводом Сестри Бернарди, ЧСВВ, відіграли на бандурах декілька українських пісень, при чому пісню „Чом, чом, земле моя, так люба мені" проспівала учениця школи св. Миколая Дарія Книш, за що присутні нагородили її оплесками. Репортер місцевого англомовного щоденника „Дейлі Тайм", звітуючи про це свято, звернув окрему увагу на Дарію Книш, мовляв, що вона хоч ніколи не бачила країни своїх батьків, так щиро і тужно згадала про неї у своїй пісні.

Перед закінченням програми свята дві дівчинки в чудових народних строях, а саме: Лада Кий та Марія Лонґ, вручили мейорові міста В. М. Лик букет живих квітів, як символ подяки та пошани за співпрацю з нашою громадою.

Кінцеву молитву подяки провів о. М. Ганчар, парох УПЦ в Честері, після чого присутні вийшли надвір, перед міською будівлею, де Ірена Бандерська-Лонг проспівала американський національний гимн, після чого присутні проспівали український. Під час співу „Ще не вмерла Україна" український жовто-блакитний прапор підносився помалу вгору, аж повис на щоглі міської управи побіч американського, де вони гордо повівали цілий день.

Англомовні часописи „Дейлі Тайм" і „Тавн Ток", помістили прихильні згадки про ці святкування.

Володимир Сич

У пам'ять пластового сеньйора І. Р. Костюка

Св.п. мгр І. Р. Костюк

У теплий весняний вечір 28-го березня 1985 року українською спільнотою сколихнула сумна вістка про наглий відхід у вічність світлої пам'яті мґра Івана Романа Костюка. І так знову на українському цвинтарі у Бавнд Бруку виросла ще одна могила нашого визначного громадського діяча, відсутність якого прикро відчуває не тільки опечалена дружина і приятелі, але також широкі кола української діяспори.

Від часу приїзду до Америки мгр І. Костюк жив із дружиною у Трентоні. В різних роках очолював місцеві організації, або був членом їхніх управ. Був також станичним Пласту в 1950-их роках. Пластуни, які виростали на трентонському терені, з вдячністю згадують його як виховника. І дійсно, багато часу він присвятив виховній праці над молоддю як в Америці, так і колись в Україні.

Пластовий сеньйор бл. п. Іван Р. Костюк, який над усе любив Пласт, належав до 3-го куреня УСП „Лісові Чорти". В Україні був теж членом „Відродження", яке на рідних землях відіграло велику ролю у поборюванні алькоголю.

Відійшов передчасно, залишивши опечалену дружину Галину, із якою пройшов крізь бурхливі трагічні воєнні роки. Саме в день їхнього вінчання московські окупанти забили його брата Юліяна на вулиці нашого рідного Львова.

Опісля прийшли таборові роки, а далі нелегкі будні еміґраційного життя. А все таки обидвоє знаходили час на громадську працю. Майже до останніх місяців життя мґра Костюка Галина вчила в середній школі українознавства і приготовляла своїх учнів до матури. Викладала історію, і не раз у подробицях захоплююче оповідала навіть про маловідомі події, а то й різні закулісові потягнення европейських монархів. Знання предмету та її пам'ять є дійсно феноменальними. До Народного Дому приїздили обидвоє, і поки п-і Галя мала виклади, мґр І. Костюк займався громадськими справами.

До пізньої ночі звичайно вистукувала його машинка. Писав про різні справи, про діяльність трентонських організацій, про імпрези, про місцеві українські школи. Писав статті на різні теми до „Свободи", „Америки", „Нашого Голосу", „Нового Шляху" й „Вільного Слова" у Канаді, до журналу „Патріярхат" і цілого ряду інших публікацій. Його зворушливий спогад на тлі визвольної боротьби „Моя Мати" був поміщений у ювілейному збірнику „Наш Львів" який видано в 1952 році з нагоди 700-ліття цього княжого міста України.

Писав також некрологи, хоч дуже боляче було йому прощати своїх друзів у безповоротну дорогу. Особливо в останніх роках не раз казав, як з острахом відкриває він сторінки газет із похоронними повідомленнями в побоюванні, що там стріне імена своїх приятелів, які, за його словами, вже відійшли на „вічну ватру".

Цікавився Іван Костюк всіми ділянками праці нашої спільноти. Де було потрібно, відважно давав свої критичні завваги. Дбав, щоб інформувати чужинців про справи українського народу і його страждання. Брав участь майже у всіх імпрезах та багатьох демонстраціях. Заохочував інших до діяльности і не раз навіть висловлював обурення, коли якийсь вже здобутий відтинок нашого оборонного фронту занепадав через обоятність. Належав до людей, які, здавалось, були всюди присутніми.

Колись був діяльним на терені Черча в Україні, а опісля на американській землі в оселі Черче біля Трентону, яке в 1950-их роках було культурним і розваговим центром. Це був час, коли там ще проживав Лев Лепкий, д-р Володимир Калина і Петро Постолюк. Саме в Черчу відбувся в 1954 році З'їзд Українських Січових Стрільців у 40-ліття вимаршу та перших боїв.

Там також у лісах Черча відбувались пластові табори для пластунів Трентону й довколишніх місцевостей. Поміж ентузіястами того пластового таборування й виховання був завжди мгр І. Костюк.

Допомагав своїм приятелям і знайомим у переїзді за океан та в ставленні перших кроків на американській землі.

Був ініціятором щорічного вшановування Слуги Божого Митрополита Андрея й організовував святочні сходини, а то й концерти в пошану цього нашого Святця. Потрібно відмітити, що ця традиція поширюється також і на інші місцевості.

Здається, не було ніякої ділянки українського життя, якою він не цікавився. І те його зацікавлення було активним: то заохочував до праці, то давав різні поради, то знову сварив за брак більшої активности. Був немов тим вітром, що в природі вносить свіжий подих і розбурхує застояле плесо та активізує до дії. Про нього Ірина Ваньчицька слушно написала, що „мав гостре перо...але золоте серце" („Свобода" 17-го липня 1985).

Мґр Костюк залюбки відвідував пластові табори й наші відпочинкові оселі: Союзівку, Верховину, Гантер, Ольжичівку та інші. Любив товариське життя і тримав зв'язки зі своїми приятелями, для яких завжди відкритими були двері їхнього гостинного дому.

З різних нагод щедро жертвував на церковні й громадські цілі, в тому також і на Патріярший Фонд і на Енциклопедію Українознавства, представником якої був на терені Трентону. Старався, щоб кожного року у Трентоні була проведена збірка на Листопадовий дар Українським Інвалідам.

Коли заходила потреба, спростовував неточності у нашій пресі, а також робив старання, щоб були виправлені похибки у відношенні до українського народу в англомовних публікаціях. Ось, наприклад, обороняв „Щедрика" Леонтовича, цю перлину його творчости, яку американці у своїй непоінформованості утотожнювали з російською музикою

Хоч був правником, залюбки займався також музичними справами і грав на кількох інструментах. Цей досвід не раз придався йому в організуванні музичних виступів пластунів та дириґуванні їхніми хоровими й інструментальними групами.

Завжди дбав про зберігання церковних традицій та заохочував багатьох, щоб святили паски на Великдень біля церкви за нашим старим звичаєм. Після посвячення обдаровував друзів крашанками, складаючи їм святочні побажання. Також пильно дбав, щоб 22 січня українські прапори повівали на домах українських мешканців Трентону і заздалегідь пригадував їм про цей обов'язок. Слід відмітити, що був він великим соборником і для нього Україна була неподільною батьківщиною.

Любив книжки і радів кожною новою появою, а в листах до авторів висловлював не тільки признання, але також свої, не раз критичні, завваги. Залишив цінну бібліотеку, якою опікується дружина.

Багато уваги й часу присвятив мгр І. Костюк збиранню матеріялів та фондів у зв'язку із виданням книжок про Академічну гімназію у Львові. Об'ємисте листування в тих справах залишилось у архіві Покійного.

При різних нагодах купував твори українських мистців. Любив теж твори нашого народного мистецтва, численні цінні зразки якого надавали український характер і своєрідний чар хаті панства Костюків.

І ось одного дня залишив усе, відійшовши також на „вічну ватру" до своїх друзів, яких вже раніше покликав Господь у вічність свою.

Дарія Кузик

„Вічно житимуть..."

Серед авторів реґіональних публікацій Західньо-українських земель, зокрема Галичини, чітко й рельєфно зарисовується постать письменника, дослідника й редактора Михайла Бажанського, який вклав досі велетенську наснагу для прослави рідної Снятинщини, що видала з себе великих постатей літератури, науки, музики, образотворчости, Церкви, шкільництва, кооперації, політики й інших ділянок української духовости.

Снятинщина—це місцевість народження й творчости великого новеліста Василя Стефаника, Наталії Кобринської та інших; тут творив Марко Черемшина й Лесь Мартович; Снятинщину відвідували Іван Франко, Ольга Кобилянська, Станислав Людкевич, Марко Кропивницький, Михайло Голинський та безліч інших видатних особистостей.

В Снятинщині постало перше в Галичині (Карлів) Братство Тверезости й була заснована перша „Січ" (Завалє), а в добі Визвольних змагань за українську державу, Снятинщина видала багато борців і героїв, що впали на полі слави. Зрештою, Снятинщина дуже багата на події, що їх годі вичислити в короткій статті.

Мова тут про Михайла Бажанського, який увесь свій хист, знання й подиву гідну працьовитість посвятив Снятинщині. Про його великі здобутки вже відмітив кількакратно один із рецензентів у минулих роках в нашій пресі, але йдеться про те, що в передостанніх публікаціях („Віки говорять", „Краса Снятинщини" й „Творчий динамізм патріотизму моїх земляків") він використав словникову методу, тобто, гаслової енциклопедії, що значно влегшує читачеві знайти відповідне гасло. Такою ж методою М. Бажанський виготував найновішу, монументальну працю „Вічно житимуть...", постаті від зарання історії аж до найновіших часів, як відмітив у піднаголовку, як теж зазначив, що це біографічний словник. Книга також розміру, як і попередні, надрукована на першорядному папері „нормальним" шрифтом, що доступний для кожного читача, та з друкарським наголовком на ясно-сірій обкладинці. Передусім бездоганна мова в тексті й дуже сприємлива для кожного.

Найважливіше те, що книга своїм об'ємом велетенська, бо на 524 сторінки друку, включно з передмовою, післясловом та іншими додатками, й автор помістив у книзі понад 2,000 гасел, тобто прізвищ. В цьому випадку він вибрав оригінальну тему—характеристику осіб Снятинщини, які вже відійшли з цього світу, тому книга має характер „народного пом'яника".

Годі зробити навіть приблизну аналізу цієї колосальної збірки прізвищ, хіба тільки змалювати загальний характер і вартість праці. На цьому широченному екрані стрічаємо осіб всякої вартости—від найвидатніших, через маловідомих, взагалі невідомих аж до шкідників, ба навіть ворогів української спільноти Снятинщини.

В книзі зустрічаємо часто осіб різних національностей: поляків, жидів, німців, вірменів, чехів, мадярів, волохів і т. п., бо метою автора було, характеризуючи їх, дати якнайвірніший образ Снятинщини впродовж сторіч, тобто від заснування Снятина в добі Галицько-Волинської держави аж до новітніх часів. Тут і українські князі, козацькі гетьмани, польські королі, волоські господарі, австрійські цісарі, президенти поверсальської Польщі, московсько-большевицькі деспоти, як і гітлерівські ґестапівці. Всіх їх змалював автор якнайвірніше, тобто увесь цей „конґльомерат", що „сараною сів" на Снятинщину й українські землі взагалі.

Не обійшлося й без балясту, бо стрічаємо осіб, які аж ніяк не надають кольориту Снятинщині, проте слід підкреслити, що Михайло Бажанський, готуючи свою велетенську працю, мав великі труднощі з огляду на неможливий доступ до всяких архівів і мусів сполягати передусім на власну пам'ять, на дуже скупі й часто перекручені матеріяли в пресі, як теж на інформації деяких земляків. А що людська пам'ять далеко не досконала, тому ці інформації були часто напівфантастичні. Тому в книзі стрічаємо помилки в датах і фактах, хоча вони відомі тільки нечисленним землякам Снятинщини що, на жаль, вже відходять у вічність швидким темпом, а молода ґенерація знає Снятинщину не краще, ніж... плянету Марс.

Проте, в книгу „Вічно житимуть..." вкралися деякі непростимі помилки, що їх зауважить кожен читач. Це в більшості друкарські „чортики", передусім помилки в датах народження деяких осіб. Наприклад, Безхлібник Ірина, народжена не 1916, а 1913 року, Горук Семен, народжений не 1873, а 1882 року, о. Завицький Омелян—не 1880 року, а 1877 року.

Проте, помінаючи всякі недоліки, автор вив'язався зі свого завдання прямо „по-геройськи" і за це заслужив на щирий подив з боку читачів, беручи до уваги, що справився з цією працею сам, майже без співробітників.

Книгу Михайла Бажанського „Вічно житимуть..." слід би уважати справжнім унікатом між виданнями цього роду й ледве чи така капітальна публікація появиться друком у майбутньому. Тому цю книгу слід придбати кожному українському читачеві, не зважаючи на те, з якого „реґіону" України він походить.

Іван Пантелів.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Односельчан, Приятелів, що дня 29-го січня 1986 р. по короткій і тяжкій недузі відійшов у Вічність на 61-му році життя наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І ОДНОСЕЛЬЧАНИН

бл. п.

ІВАН НЕДОСТУП

Покійний народився в с. Єзуполь, пов. Станиславів, Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 31-го січня 1986 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 1-го лютого 1986 р. з цього ж похоронного заведення о год. 8-ій ранку до церкви Чесного Христа, відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — КІЛІЯ
дочка — НАДЯ
син — ПЕТРО з дружиною ДЖОНІ і дітьми КЕРОЛ і ДЖАН
син — ДЖОРДЖ з дружиною МАРІЗОЮ
сестри —
МАРТА у Бразилії
СУЗАН в Арґентині
багато добрих Односельчан з родинами та ближча і дальша Родина в Америці, Бразилії й Україні

Драматичний...

(Закінчення зі стор. 2)

з'єднаннях. Тому багато із них переходить до повстанців. Легше було перемагати португальців, бо вони не мали подостатком зброї, зокрема модернішої, натомість кубинці і совєти є знаменито озброєні в низькі коштом, але дуже ефективні Калашнікового типу А-К-47, МІҐи-21-23-24, гелікоптери з важкою бортовою зброєю, танки типу Т-62 і 55, численні вантажні автомашини і панцерні авта. Це все доставляють совєти. Комуністи мають зразково наладнану пропаганду, яка діє в Об'єднаних Націях і в усіх чолових організаціях у світі. Зокрема вони вміють затемнювати дійсність, наприклад, не дозволяють засобам масової інформації передавати вісток про їхні злочини на окупованих ними теренах, майже без спротиву Заходу, як ось про Камбоджу, Афганістан тощо.

У протиставленні до комуністичних можливостей, повстанці мають теж свої джерела сили: 1. Релігія. Переслідування релігії викликує сильний спротив у побожних народів у Афганістані, Нікараґуа і Анґолі. 2. Слабість совєтської економії. Совєтський Союз може доставляти масу зброї, але відмовляється від економічної допомоги. Націоналізують індустрію та колективізують господарства і таким чином знижують життьовий рівень, нищать можливості праці, зубожують нарід до цієї міри, чого не в силі зробити повстанці війною. Давніше Анґоля експортувала поживу, а тепер мусить імпортувати її аж до 90 відсотків. Навіть діямантові копальні стали дефіцитовими. Їхню економію піддержують тільки продуценти оливи Ґолф, яка є власністю Шеврону — американської багатонаціональної корпорації. Савімбі пригадує вислів Леніна, що капіталісти продадуть навіть шнурок, на якому їх повісять". Сьогодні вони вішають нарід Анґолі, а завтра повісять їх.

На полі битви

Досі повстанці зуміли оборонити свою базу від 10 більших комуністичних офензив. Звичайно до місяця вони перетинали за комуністичними лініями доставу поживи, оливи, амуніції тощо і проганяли їх. Остання офензива минулого року при збільшеній совєтами кількости та якости зброї і під їхнім керівництвом тривала чотири місяці. Комуністи під конвоєм панцерних возів мали зі собою багато вантажних машин зі запасами харчів, пального та амуніції. Не лякалися вже за своє запілля. Скомасували теж значну кількість міґів і швидких гелікоптерів. Їхній артилерійський обстріл став незвичайно скоординований та цільний.

Це була зовсім інша війна як попередні. В часі офензиви совєти показалися експертами швидкости, маневрування й обману. Повстанці при велетенській напрузі та стягненні численних частин з інших відтинків потрапили зробити глибокі дефензивні лінії та спинити совєтський марш на 17 кілометрів від важливого стратегічного пункту. Вони оточили їх, завдали велетенських втрат, та змусили комуністів до панічної втечі. Совєтські командири врятувалися за допомогою гелікоптерів.

Совєтські війська після дощів, певно повернуться знову весною. В найближчій офензиві вони вжиють багато більше важкої зброї, танків, сконцентрованої артилерії, міґів і гелікоптерів. Щоб видержати цю недалеку офензиву, повстанці сподіваються одержати від Заходу протитанкову й протилетунську зброю.

Совєти, кубинці та їх приятелі будуть продовжувати політичну пропаґанду довкола світу. Поважна невдача в останній офензиві заставляє їх зробити поправки в арґументації, бо УНІТА виявилася сильною і репрезентантом волі народу. Журналісти бачили в кожному районі та племені повну піддержку населення для повстанців. Неправдою є, що Південно-Африканська Республіка загрожує анґольському народові. В дійсності комуністи бояться великих впливів у країні УНІТА та націоналістів у МПЛА. Савімбі користає з допомоги різних країн, але він веде боротьбу тільки силами свого народу.

Зростає протикомуністичний рух

Анґоля почала перша в Африці повстанську війну проти совєтського колоніялізму. Тепер вона вже не є осамітнена. Йде боротьба проти комунізму в Афганістані, Камбоджі, Ляосі, Нікараґуа та Етіопії.

Савімбі пише: „Ми боролися, коли Захід переживав кризу віри. Сумнівався, чи його традиції і цивілізація варта того, щоб за них змагатися і гинути. Третій світ цією боротьбою додав Заходові відваги протиставитися Совєтському Союзові. Змагання в Анґолі та інших країнах — це боротьба за Захід і його вартості". А далі автор пише: „Ми, що ведемо ці визвольні війни, бачимо єдність нашої справи і спільного ворога совєтський імперіялізм. Репрезентанти Анґолі, Ляосу, Афганістану й Нікараґуа зустрілися 12-го грудня 1985 року в Джамбо й підписали умову та проголосили, що твориться „Демократичний Інтернаціонал". „Ми, які боремося за західні вартості — демократію, свободу релігії та слова, за право мати власний дім і землю, об'єдналися разом. Тепер кличемо Захід приєднатися до нас!"

УНІТА закликає Захід і ЗСА, як провідників вільного світу, дати їй мілітарну та політичну піддержку. Савімбі радіє, що „Конґрес відкликав Додаток Кларка, який заборонив нам давати допомогу від ЗСА й залишив нас самих протягом 10 років проти кубинців... Анґоля може стати Мюнхеном Африки. Відмовлення допомоги для УНІТА в боротьбі проти кубинців і совєтів буде сиґналом для країн цього району, що ЗСА покинула їх на ласку совєтів, так як Захід давніше покинув Чехо-Словаччину й Східню Европу на поталу Гітлерові у 1938 р. УНІТА є ключем до Анґолі, Анґоля є ключем до Африки, а Африка ключем до Заходу... З цим погоджується Совєтський Союз".

• • •

У поважному американському журналі „Ю.С.Нюз Ріпорт", у статті „Тепер ЗСА помагає повстанцям" підреслюється, що Анґоля є справжнім викликом для міжнародних зобов'язань Реґена. Адміністрація симпатизує зі Савімбі, але донедавна противилася рішенню, щоб відкрито помагати йому мілітарно, або ґуманітарно. Президент Реґен схиляється до таємної допомоги на суму 15 мільйонів долярів. Він переконаний, що відкрита допомога може перекреслити заходи ЗСА в справі відкликання з Анґолі 30,000 кубинців, в заміну за відкликання з Намібії Південних Африканців. ЗСА дебатують..., а Совєтський Союз спішить з небувалою допомогою комуністичному урядові в Люанді. На Капітолі ЗСА ведеться кампанія, щоб американські фірми, а зокрема Ґолф, припинили бизнес з комуністами в Анґолі. З кінцем січня ц.р. прибув до Вашінґтону Савімбі, щоб шукати офіційної та приватної піддержки. Безпринципова політика вільного світу до повстанських антикомуністичних рухів є причиною, що їхні акції є мало успішні та інколи в початках, заломлюються. Тому не можна дивуватися, що стільки країн уже знайшлося під московським чоботом.

Досі ми не брали до уваги Африки, як евентуального союзника у змаганнях проти комуністичної загрози, керованої Москвою. Апель Савімбі та його героїчна боротьба додають снаги й віри до дальших змагань і остаточної перемоги над новітньою колоніяльною імперією Москви.

Виставка...

(Закінчення зі стор. 1)

Записано в книжці відвідувачів: „Всі українці з цієї околиці повинні побачити ту виставку і пізнати свою спадщину, якою вони можуть тільки гордитися"; „Чудова історична презентація збереження культури".

Для виставки був зладжений 100-сторінковий каталог, який включає коло 300 фотографій. Текст до нього написав д-р М. Куропась. Каталог є виданий українською і англійською мовами, і його можна набути в Українському Музеї — ціна 12.50 дол.

Слід надіятися, що всі ті, що не мали ще змоги оглянути цю важливу інформативну і дуже цікаву виставку зроблять це ще перед її закриттям

Музей плянує переробити її на мандрівну виставку, щоб дати змогу оглянути її якнайбільшому числові глядачів. Українські громади, які були б зацікавлені спровадити цю виставку, повинні звертатися до Українського Музею, 203 Друга авеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003, тел.: (212) 228-0110.

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 3)

Китастий, сл. Т. Шевченко, „Закувала та сива зозуля" П. Ніщинський, „Реве та стогне", муз. обр. М. Лев, сл. Т. Шевченко, „Україна", Г. Давидовський, сл. Т. Шевченко і марш „Україна", Г. Китастий.

Треба підкреслити, що хор „Думка", значно омолоджений в жіночих партіях, зробив гарне позитивне враження і був тепло сприйнятий присутніми, які щедро оплескували кожну пісню.

Марійка Данчук-Решітник вміло і з великим чуттям рецитувала „Цвіте трояндами" О. Олеся, чим заслужила собі на особливе признання. Українським національним гимном, заінтонованим хором „Думка" і підхопленим присутніми, закінчено цю імпозантну академію.

Директором сцени був, як завжди, невтомний Тарас Гірняк, а звуковою системою займався Мирон Заліпський.

Ці відзначення випали торжественно, а масова участь українців, біля 400 осіб, свідчила сама за себе.

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ, що президент Роналд Реґен поновно номінував д-ра Богдана Футея на становище голови Комісії полагодження закордонних претенсій до ЗСА. Нова каденція триватиме до 30-го вересня 1988 року.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го ЛЮТОГО 1986 р.

Скрентон, Па. Річні збори 123 Відд., С-ва Св. Марії, о год. 2-ій по пол. в залі УКЦеркви св. Володимира при 430 — 7-ма вул., Скрентон, Па. На порядку нарад: відкриття, звіти членів Управи і К. комісії та вибір Управи і К. комісії на біжучий рік, внески і закриття зборів. По річних зборах відбудуться місячні для вибору двох делеґатів і їх заступників на 31-Конвенцію УНС. Проситься всіх членів взяти участь в нарадах. — Управа Відділу.